

הדרך לבקשת בנין בית המקדש בהכרת חסרונו

הכרת חולשות האדם והרצון להגיע לשלימות

אדם נולד כיצור חסר מאוד - קטן, חלש, וחסר יכולת. עובדה זו גורמת לו לשאוף להשתנות ולהשתלם ולהיות אדם השלם. היא מה שמניעה אותו להתפתח בכל שנות גדילתו.

הדרך להגיע לכל שלימות שהיא, בלתי אפשרית בכוחות עצמו רק בעזרת הקב"ה. אמנם יצר הגאווה של האדם אינו נותן לו להודות שהוא בעל חסרון וחלש, ושהוא זקוק לעזרת השם כדי להשלים את עצמו.

דבר זה גורם לו רגש של תסכול מחמת שאינו שולט על מצבו.

אמנם כל זה קיים רק אצל אדם הנשלט על ידי גאוותו. אבל האדם המאמין והבוטח בה', אינו נרתע מחסרונותיו כיון שהוא יודע שה' יהיה בעזרו להשתלם ולהתגבר על כל מכשול. הביטול וההכנעה שיש לו כלפי הקב"ה נותנים לו תקוה ושמחה.

מסיבה זו קיימים אנשים עם אגו גדול החיים בהכחשת המציאות, כיון שקשה להם לקבל את המצב כפי שהוא. רק אנשים מאמינים, חיים בהכרת המציאות ושמחים בה.

הקושי והנסיון כמטרה לשאיפה לשלימות

והנה פשוט שכל רצון וחשק נובע מתוך הרגשת העדר וחסרון, שהוא הגורם לפתח רצון לשנות את פני הדברים. אבל מי שמכחיש את חסרונותיו, לעולם לא יתפתח אצלו הרצון להגיע לשלימות, כיון שללא חסרון אין שאיפה.

ולכן כל הקשיים והאתגרים שיש לאדם הם באמת מתנה גדולה מאת השם, כדי שירגיש בחסרונותיו ועל ידי זה ישאף לגדול עוד יותר. אמנם כל זה כאמור, בצירוף הביטחון שהקב"ה יהיה בעזרו להתגבר ולגדול.

הנחמה שבאבלות בתשעה באב

גם בעבודת שלשת השבועות, הענין פועל באופן דומה. על ידי שאנו מכירים ומבינים שמצבנו כיום הוא חסר וחרב, ושזה לא מה שאנו מסוגלים להיות, צומחת השאיפה והרצון אל הגאולה ולבנין בית המקדש כדי לצאת מהשפלות שלנו.

בין המצרים + הדרך לבקשת בנין בית המקדש בהכרת חסרונו _____ שנט

לכן שייך ניחום בתשעה באב עצמו, כפי שאומרים במנחה את ברכת "נחם". הנחמה היא שבהרגשת האבלות עצמה קיים השורש של הגאולה, כי על ידי האבלות צומחת הבקשה והדרישה אל הגאולה.

ללמוד על עצמנו מתוך חוויות החיים

אומרים בשם הבעל שם טוב ז"ע שכל מה שקורה לנו בחיים וכל אירוע שאנו עדים לו, קשור למידותיו של אדם. אם חבריו מתגאים עליו, אין זה רק בגלל המידות הרעות שלהם, אלא יש כאן מסר מהקב"ה שגם הוא טעון שיפור בענייני גאווה, ועליו ללמוד שלא להתדמות לחבריו. יש שמשתמשים ביסוד זה עד כדי כך שמבינים שכל דבר קטן שנעשה לו, ואפילו האופן שאשתו מתייחסת אליו, הכל נועד להיות מסר ושליחות מאת הקב"ה אליו.

אדם שחי במחשבה כזאת רואה כל דבר שקורה לו כהזדמנות לעלייה, שנשלחה אליו מאת הקב"ה באהבתו הגדולה אליו. וכמובן שאם נשלח לו אתגר זה מהקב"ה, ברור שהוא גם יהיה בעזרו להשתנות.

הסיבה לנסיונות שמעבר לכוחותינו

כתב רבינו יונה שלפעמים מגיע לאדם נסיון שאינו יכול לעמוד בו, ותכלית הנסיון הזה כדי להראות לאדם שאין לו יראת שמים ברמה שהוא חשב שיש לו, ועל ידי זה יחזק את עצמו באהבה ויראה, ויבנה לעצמו סייגים והרחקות כדי שבפעם הבאה יהיה יותר חזק ויוכל לעמוד בנסיון ולא יחטא.

ימי האבלות כהכנה לקראת ימי התשובה

נמצא אם כן שימים אלו של אבלות על החורבן והנחמה עליה, כולם הכנה לימים של ראש השנה ויום כיפור, כיון שעל ידם משתוקק האדם ומוכן לעשות שינויים טובים בחייו.

